

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۹۷) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی «طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران» که در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۸ تصویب شده است، به شرح پیوست ارسال می گردد.

محمد باقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۱۰/۴۴۵۸۰
تاریخ ثبت: ۱۴۰۳/۱۱/۲۴
ساعت ورود: کد پرونده

طرح اصلاح موادی از قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران

ماده ۱- در عنوان قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی، عبارت «و دهیاران» بعد از عبارت «شهرداران» اضافه می‌شود.

ماده ۲- تبصره فعلی ماده (۳) قانون به عنوان تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ماده مذکور الحاق می‌گردد:
تبصره ۱- دوره ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا و شهرداران و دهیاران منتخب آنها در ۲۳ دی‌ماه ۱۴۰۴ خاتمه یافته و دوره هفتم این شورا و منتخبین آنها از ۲۴ دی‌ماه ۱۴۰۴ آغاز می‌گردد.

تبصره ۲- ماده (۲۲) قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۴/۴/۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی نسخ می‌گردد.
ماده ۳- ماده (۴) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌شود:

ماده ۴- تعداد اعضای اصلی و علی‌البدل شورای اسلامی روستا و بخش به شرح زیر است:

الف- روستاهای تا ۱۵۰۰ نفر جمعیت، سه نفر اصلی و دو نفر علی‌البدل
ب- روستاهای بیش از ۱۵۰۰ نفر جمعیت و بخش، پنج نفر اصلی و سه نفر علی‌البدل

تبصره- ملاک جمعیت هر روستا برای تعیین نصاب جمعیتی این ماده، آمار مراکز بهداشت روستایی با تأیید وزارت کشور هنگام ثبت نام داوطلبان شوراها است.

ماده ۴- یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به شرح زیر به ماده (۷) قانون الحاق و تبصره فعلی آن به عنوان تبصره (۱) اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- دعوت از عضو علی البدل برای جانشینی و جایگزینی او در مورد اعضای شورای روستا توسط بخشدار و در مورد اعضای شورای شهر توسط فرماندار صورت می گیرد.

ماده ۵- ماده (۱۱) قانون به شرح زیر اصلاح می گردد:

الف- عبارت «و شهرهای بالای دویست هزار نفر جمعیت و شهر مرکز استان» بعد از عبارت «شهرستان های تابعه» اضافه می شود و همچنین عبارت «شورای شهرستان» به عبارت «شورای اسلامی مربوط» اصلاح می گردد و در انتهای ماده عبارت «چنانچه شهر مرکز استان، شهر بالای دویست هزار نفر جمعیت باشد، صرفاً یک نماینده در شورای استان دارد.» الحاق می گردد.

ب- در تبصره عبارت «اعضا کمتر از پنج نفر باشند» جایگزین عبارت «یک استان کمتر از پنج شهرستان داشته باشد» می گردد و واژه «شورای» پس از عبارت «در هر صورت» اضافه می شود. همچنین عبارت «و در صورتی که استان فقط یک شهرستان داشته باشد، اعضای شورای استان، همان اعضای شورای شهرستان خواهند بود.» حذف می شود.

ماده ۶- در ماده (۱۳) قانون عبارت «مقامات مذکور موظفند در جلسات شورا شرکت کنند.» جایگزین عبارت «مقامات مذکور در جلسات شورا شرکت خواهند نمود.» می شود.

ماده ۷- در تبصره (۳) ماده (۱۵) قانون کلمه «اصلی» بعد از کلمه «اعضای» اضافه می شود.

ماده ۸- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۱۸) قانون الحاق می شود:
تبصره- انتخابات هیأت رئیسه شورای عالی استان ها و سایر شوراهای اسلامی فرادست در سطوح استان، شهرستان و بخش هر دو سال یکبار برگزار می شود.
ماده ۹- ماده (۲۰) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

الف- عبارت «وزارت کشور مکلف است با توجه به شرایط اقلیمی استان‌ها، فرایند انتخابات را به گونه‌ای تنظیم نماید که رأی‌گیری در حداکثر پنج جمعه متوالی برگزار شود و چنانچه به دلیل ضرورت برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس شورای اسلامی تأخیر لازم باشد، در تمام استان‌هایی که شامل حوزه‌های انتخابیه میان دوره‌ای مجلس است، انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا در اولین جمعه غیرمتوالی ممکن پس از سایر استان‌ها برگزار می‌شود. رأی‌گیری در یک استان الزاماً در یک روز برگزار می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت کشور با همکاری هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراها و شورای عالی استان‌ها تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.» به انتهای ماده اضافه می‌شود.

ب- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده الحاق و عنوان تبصره فعلی آن به تبصره (۱) اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- اخذ رأی در کلیه حوزه‌های انتخابیه کشور در یک روز انجام می‌شود و مدت زمان اخذ رأی حداقل ده ساعت است و در صورت ضرورت با موافقت مشترک هیأت‌های اجرائی و نظارت شهرستان قابل تمدید می‌باشد. در صورتی که همزمان با برگزاری انتخابات شوراها، انتخابات دیگری نیز برگزار گردد، تشخیص ضرورت و مدت تمدید اخذ رأی در یک یا چند حوزه یا سراسر کشور بر عهده وزیر کشور است.

ماده ۱۰- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۱) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۰ مکرر ۱- شرایط فهرست‌ها و عضویت نامزدهای انتخابات شورای اسلامی شهرهای با جمعیت بیشتر از پانصد هزار نفر براساس ترتیبات زیر می‌باشد:

۱- هر نامزد عضویت در شورای اسلامی شهر، پس از تأیید صلاحیت، می‌تواند به صورت نامزد منفرد یا عضوی از یک یا چند فهرست، در انتخابات با دیگر نامزدها رقابت کند.

۲- فهرست‌های انتخاباتی با اعلام کتبی یا ثبت در سامانه انتخابات توسط احزاب و جبهه‌های سیاسی موضوع ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۴ به هیأت اجرایی شهرستان و تأیید همه اعضای فهرست در سامانه و یا در صورت ضرورت با مراجعه حضوری به هیأت اجرایی شهرستان تا ۷۲ ساعت قبل از زمان شروع تبلیغات انتخابات شکل می‌گیرد. خروج نامزد از یک فهرست با درخواست کتبی یا ثبت در سامانه انتخابات توسط آن نامزد و بدون نیاز به موافقت ارائه‌دهندگان فهرست و سایر اعضای فهرست در هیأت اجرایی شهرستان انجام می‌شود. عضویت هر نامزد انتخاباتی در بیش از یک فهرست ممنوع است و هیأت‌های اجرایی و نظارت شهرستان بر رعایت این حکم نظارت می‌کنند.

تبصره - یک حزب یا جبهه دارای مجوز قانونی با رعایت ماده (۱) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی، می‌تواند یک فهرست تشکیل دهد و در صورت تشکیل فهرست ائتلافی نمی‌توانند فهرست جداگانه معرفی کنند.

۳- دبیرکل حزب یا بالاترین مقام مسئول جبهه ارائه‌دهنده فهرست مکلف است یک نفر را به عنوان نماینده تام‌الاختیار فهرست خود معرفی نماید. نماینده هر فهرست مکلف است فهرست و عنوان انتخاباتی مشخص شده را مطابق بند (۲) این ماده اعلام کند. هیأت اجرایی شهرستان موظف است ظرف ۴۸ ساعت نسبت به تأیید فهرست‌های اعلام شده اقدام نماید. در صورت بروز اختلاف، نظر هیأت نظارت استان ملاک عمل است.

تبصره - عنوان فهرست نباید از اسامی موهن مغایر با شئون دینی یا فرهنگی یا غیرمسمی یا عناوین دارای دلالت‌های قومی، قبیله‌ای، نژادی یا مانند آن باشد. همچنین استفاده از عناوینی که منع قانونی دارد و یا توسط دستگاه‌ها و

نهادهای عمومی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی و یا فهرست‌های دیگر مورد استفاده قرار گرفته و نیز عناوین مشابه آنها که عرفاً موجب اشتباه می‌شود، مجاز نمی‌باشد.

۴- نماینده هر فهرست مکلف است تا پنج روز قبل از روز رأی‌گیری تعداد اعضای فهرست خود را قطعی نموده و صورتجلسه اعضای نهایی فهرست را به همراه تأییدیه اعضا پس از اتمام آخرین تغییرات به هیأت اجرائی شهرستان تحویل دهد یا در سامانه انتخابات ثبت نموده و رسید دریافت نماید.

تبصره- در مواردی که به دلایلی خارج از اراده مانند فوت و نظایر آن، تعداد اعضای فهرست کاهش یابد، حداقل اعضای فهرست باید بیشتر از دوسوم کرسی‌های آن حوزه انتخابیه باشد.

ماده ۱۱- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۲) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۰ مکرر ۲- هیأت‌های اجرائی مکلفند، اسامی کل نامزدها و عنوان فهرست‌های موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱) را در محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی اطلاع‌رسانی کنند.

ماده ۱۲- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۳) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۰ مکرر ۳- نحوه رأی‌دهی و شمارش آرای موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱) در شعب اخذ رأی به ترتیب زیر می‌باشد:

۱- رأی‌دهنده تنها می‌تواند به عنوان یک فهرست یا به نامزد یا نامزدیایی اعم از منفرد یا از درون یک و یا چند فهرست تا سقف تعداد کرسی‌های آن حوزه، رأی دهد.

۲- در صورتی که رأی‌دهنده در برگ رأی، هم اسم (شناسه) یک و یا چند فهرست و هم اسم (شناسه) تعدادی نامزد را به صورت انفرادی بنویسد، رأی فهرست‌های بعدی و نامزدهای انفرادی قرائت نمی‌شود.

ماده ۱۳- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۴) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۰ مکرر ۴- نحوه تجمیع آرا و تعیین منتخبان موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱) به شرح زیر است:

۱- آرای هر نامزد شامل آرای است که به صورت منفرد و یا از طریق فهرست انتخاباتی به وی داده شده است. با جمع کردن آرای همه اعضای یک فهرست، مجموع آرای آن فهرست تعیین می‌شود.

۲- با تقسیم مجموع آرای اعضای هر فهرست بر کل آرای صحیح مأخوذه، سهم آن فهرست به تناسب از کل آرای صحیح مأخوذه مشخص می‌شود. تعداد کرسی‌های هر فهرست از تعداد اعضای شورا، برابر با سهم آن فهرست از کل آرای صحیح مأخوذه است. سهم نامزدهای منفرد از کل آرا از تقسیم مجموع آرای نامزدهای منفرد بر کل آرای صحیح مأخوذه به دست می‌آید. تعداد کرسی‌های نامزدهای منفرد از کل کرسی‌ها برابر با سهم نامزدهای منفرد از کل آرای صحیح مأخوذه است.

۳- در محاسبه تعداد کرسی‌های هر فهرست و کرسی‌های نامزدهای منفرد از کل کرسی‌های آن حوزه، تعداد کرسی‌ها بصورت گردشده منظور می‌شود. در صورتی که بخش اعشار تعداد کرسی‌های فهرست و یا نامزدهای منفرد کمتر از نیم باشد، نادیده گرفته شده و در صورتی که بخش اعشار تعداد کرسی‌های فهرست و یا نامزدهای منفرد، نیم و یا بیشتر از نیم باشد یک کرسی به تعداد کرسی‌های فهرست و یا نامزدهای منفرد اضافه می‌شود.

۴- در صورتی که با گرد کردن تعداد کرسی‌ها، مجموع تعداد کرسی‌های اختصاص داده شده به فهرست‌ها و نامزدهای منفرد، کمتر از تعداد کرسی‌های

حوزه انتخابیه باشد، تعداد کرسی توزیع نشده به فهرستی که عدد اعشارش بیشتر از سایر فهرست‌ها باشد، اختصاص داده می‌شود.

۵- پس از رتبه‌بندی کل نامزدها به ترتیب آرای بیشتر، نامزدهای منفردی که در رتبه نخست تا سقف کرسی‌ها قرار می‌گیرند، با رعایت سقف سهم نامزدهای منفرد، به ترتیب رأی بالاتر به عنوان عضو منتخب منفرد به عضویت شورا در می‌آیند. بعد از اختصاص تعداد کرسی‌ها به نامزدهای منفرد دارای رتبه نخست تا سقف کرسی‌ها و همه فهرست‌ها از کل اعضای شورا، تعداد کرسی‌های باقیمانده شورا به نامزدهای منفرد و یا نامزدهای راه نیافته عضو فهرست‌ها، هر کدام که رأی بیشتری داشته باشند، اختصاص داده می‌شود. در صورت تساوی آرا، قرعه‌کشی برای تعیین عضو منتخب انجام می‌شود.

۶- در هر فهرست، اعضای منتخب شورا براساس رأی بیشتر و تا سقف سهم اختصاص یافته، انتخاب می‌شوند. در صورت تساوی آرای دو و یا چند نامزد عضو فهرست و یا منفرد، عضو و یا اعضای منتخب شورا، بر اساس تبصره ذیل ماده (۲۰) این قانون، انتخاب می‌شوند.

ماده ۱۴- یک ماده به عنوان ماده (۲۰ مکرر ۵) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۰ مکرر ۵- نحوه تعیین اعضای علی‌البدل موضوع ماده (۲۰ مکرر ۱) به شرح زیر است:

۱- پس از تعیین تکلیف اعضای منتخب شورا، تعداد اعضای علی‌البدل شورا نیز به ترتیب مقرر در ماده (۲۰ مکرر ۴) از بین فهرست‌ها و نامزدهای منفرد تعیین می‌شوند.

۲- تعداد اعضای علی‌البدل هر فهرست و یا نامزدهای منفرد برابر پنجاه و دو درصد (۵۲٪) اعضای منتخب آن فهرست یا نامزدهای منفرد به ترتیب بیشترین رأی است.

۳- در صورت خروج هر عضو از یک فهرست از شورا به هر دلیل مانند استعفا، سلب عضویت و یا فوت، عضو علی‌البدل به ترتیب از همان فهرست و در صورت عدم وجود عضو علی‌البدل از آن فهرست، عضو علی‌البدل با رأی بیشتر جایگزین می‌شود. جایگزین یک عضو منفرد خارج شده از شورا، یک عضو علی‌البدل منفرد و در صورت عدم وجود علی‌البدل منفرد، عضو علی‌البدل با رأی بیشتر از بین فهرست‌ها می‌باشد.

تبصره- انتخابات شورای اسلامی شهر تهران از دوره هفتم و همه شهرهای بیشتر از پانصد هزار نفر جمعیت از دوره هشتم به بعد بر اساس ترتیبات مقرر در مواد (۲۰ مکرر ۱) تا (۲۰، مکرر ۵) این قانون برگزار می‌شود.

ماده ۱۵- ماده (۲۲) قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۲- در هر مرحله انتخاباتی، هر شخص واجد شرایط می‌تواند فقط یک بار با ارائه شماره ملی و اصل یکی از مدارک کارت ملی، شناسنامه، گذرنامه، گواهینامه رانندگی یا کارت معافیت یا پایان خدمت دوره ضرورت نظام وظیفه بعد از احراز هویت رأی دهد. همچنین در مواردی که احراز مشخصات هویتی رأی‌دهنده و انطباق آن با اطلاعات دستگاه احراز هویت از طریق اثر انگشت یا سایر نشانه‌های زیست‌سنجی (بیومتریک) امکان‌پذیر باشد، از رأی‌دهنده ثبت‌نام به عمل می‌آید. بر اساس داده‌های دستگاه احراز هویت، شرکت و رأی دادن فرد در سوابق سجلی رأی‌دهنده در سازمان ثبت احوال کشور ثبت می‌شود.

تبصره - در انتخابات الکترونیکی ملاک اخذ رأی از رأی‌دهندگان، احراز عدم ثبت شماره ملی رأی‌دهنده در سامانه انتخاباتی است.

ماده ۱۶- یک ماده به عنوان ماده (۲۲ مکرر ۱) به شرح زیر به قانون

الحاق می‌شود:

ماده ۲۲ مکرر ۱- در انتخابات میان دوره‌ای، در هر حوزه کسانی حق رأی دارند که در انتخابات قبلی آن دوره در همان حوزه رأی داده باشند یا در هیچ حوزه‌ای رأی نداده باشند.

ماده ۱۷- یک ماده به عنوان ماده (۲۲ مکرر ۲) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۲ مکرر ۲- رأی‌گیری از افرادی که تا قبل از پایان مهلت قانونی اخذ رأی در داخل شعبه حاضر شده و نوبت رأی‌گیری از آنان فرا نرسیده است، در حکم رأی‌گیری در مهلت قانونی تلقی می‌شود و اعضای شعبه موظفند رأی آنها را اخذ کنند.

ماده ۱۸- در ماده (۲۵) قانون عبارت «اسامی نامزدهای آن حوزه انتخابیه»، جایگزین عبارت «اسامی نامزدهای تأییدشده» می‌شود.

ماده ۱۹- ماده (۳۰) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- بند «ج» ماده به شرح زیر اصلاح و دو بند به عنوان بندهای «د» و «ه» به آن الحاق شده و عنوان بندهای دیگر به ترتیب اصلاح می‌شود:

ج- اعتقاد به اسلام

د- التزام عملی به اسلام

ه- اعتقاد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران و اصل ولایت مطلقه فقیه

۲- تبصره (۲) بند «ه» حذف و تبصره (۱) آن به عنوان تبصره اصلاح می‌شود.

۳- تبصره الحاقی به موجب قانون اصلاح قانون تشکیلات، وظایف و

انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۹۷/۴/۳۰ به عنوان تبصره به بند «ج» اضافه می‌شود و شماره تبصره‌های بعدی اصلاح می‌شود.

۴- تبصره (۲) بند «ز» به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- اعضای شوراهای اسلامی روستا باید در محدوده بخش و شوراهای

اسلامی شهر در محدوده شهرستان حوزه انتخابیه خود سکونت اختیار نمایند. تغییر

محل سکونت توسط هر یک از اعضای شورا از محدوده تعیین‌شده به خارج از آن

موجب سلب عضویت می‌شود. دستورالعمل نحوه و چگونگی سکونت اعضای شورای اسلامی بر اساس معیارهایی همچون مدت، فرآیند و چگونگی احراز سکونت توسط شورای عالی استان‌ها و وزارت کشور تهیه و توسط وزیر کشور ابلاغ می‌شود. ۵- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۳) و (۴) به شرح زیر به ماده الحاق می‌شود: تبصره ۳- هر یک از داوطلبان شوراهای اسلامی شخصاً یا از طریق نماینده تام‌الاختیار با احراز اصالت امضا و به‌صورت کتبی می‌توانند حداکثر تا ۷۲ ساعت قبل از شروع اخذ رأی، انصراف خود از داوطلبی را به هیأت‌های اجرایی اعلام نمایند. مراتب انصراف توسط هیأت اجرایی فوراً به اطلاع هیأت نظارت مربوط می‌رسد. بازگشت از انصراف پذیرفته نمی‌شود.

تبصره ۴- داوطلبانی که در یکی از حوزه‌های انتخابیه ثبت نام نموده‌اند و صلاحیت آنها تأیید شده است، فقط برای یک بار می‌توانند تا پانزده روز قبل از روز اخذ رأی، حوزه انتخابیه شهر و روستای خود را در محدوده همان شهرستان و با احراز شرایط مندرج در این ماده و مواد (۳۲) و (۳۳) این قانون به‌صورت کتبی از طریق هیأت اجرایی تغییر دهند. این دسته از داوطلبان نیاز به ثبت نام مجدد نداشته و به‌جز در مواردی که مدارک جدیدی در حوزه انتخابیه جدید به دست آمده است، نیاز به بررسی مجدد صلاحیت آنها نمی‌باشد.

۶- یک تبصره به بند «و» به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره- متعهدین خدمت به دولت در هنگام ایفای تعهد با تأیید محل خدمت، از ارائه کارت مذکور مستثنی می‌باشند.

ماده ۲۰- یک ماده به عنوان ماده (۳۰ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۳۰ مکرر- شرایط اعضای هیأت‌های اجرایی و نظارت، هیأت‌های بازرسی

وزارت کشور، اعضای شعب و نمایندگان فرماندار و بخشدار به‌شرح زیر است:

۱- اعتقاد به اسلام

۲- التزام عملی به احکام اسلام و قانون اساسی

- ۳- حداقل سواد خواندن و نوشتن
- ۴- عدم وابستگی به گروه‌های غیرقانونی
- ۵- عدم سابقه محکومیت کیفری مؤثر و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی
- ۶- عدم سابقه محکومیت به جرائم انتخاباتی
- تبصره ۱- اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی، تنها از شرط اعتقاد به اسلام و التزام عملی به آن معاف بوده و باید دارای وثاقت، امانت و سایر شرایط قانونی لازم باشند.
- تبصره ۲- مقامات منصوب‌کننده مکلفند در صورت اطلاع از نبود این شرایط درخصوص اعضای مذکور در این ماده اقدام به تغییر آنها نمایند.
- تبصره ۳- هیچ یک از اشخاص موضوع این ماده نباید داوطلب بوده و یا با نامزدهای انتخابات به ترتیب زیر خویشاوندی نسبی یا سببی داشته باشد:
 - الف- خویشاوندی نسبی: پدر، مادر، فرزند، برادر و خواهر
 - ب- خویشاوندی سببی: همسر، پدر، مادر، برادر و خواهر همسر و همسر فرزند داوطلب
- تبصره ۴- در روستاها وجود ارتباط خویشاوندی سببی درجه یک بلامانع است.
- تبصره ۵- در صورتی که هریک از داوطلبان نسبت به وجود رابطه خویشاوندی اعتراضی داشته باشد، می‌تواند به هیأت‌های اجرائی و نظارت اعلام کند و هیأت‌ها موظف به رسیدگی و اعلام نتایج به صورت مستند و مستدل می‌باشند.
- تبصره ۶- در صورتی که اعضای حقوقی هیأت اجرائی شامل فرماندار، نماینده رئیس دادگستری و رئیس ثبت احوال با هر یک از نامزدها رابطه خویشاوندی مذکور در تبصره (۳) این ماده را داشته باشند، مقام منصوب‌کننده باید فردی را به عنوان جایگزین وی معرفی کند.
- ماده ۲۱- یک ماده به عنوان ماده (۳۱ مکرر) به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۳۱ مکرر- هیچ یک از معتمدان منتخب اعم از اعضای اصلی و علی‌البدل هیأت‌های اجرائی و اعضای هیأت نظارت، اعضای شعب ثبت نام و اخذ رأی نباید داوطلب عضویت در شوراهای اسلامی شهر و روستا یا عضو فعلی شوراهای باشند. مسئولیت رعایت مفاد این بند با فرماندار و بخشدار است.

ماده ۲۲- ماده (۳۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- در بندهای (۱)، (۲) و (۳) بعد از عبارت «مگر آنکه» عبارت «سه ماه» اضافه می‌شود.

ب- در بند (۱) واژه «شهرداران» بعد از عبارت «رئیس سازمان بازرسی کل کشور و معاونین وی»، اضافه و واژه «رئیس» جایگزین واژه‌های «سرپرست» می‌شود و عبارت «مدیرانی که حوزه مسئولیت» جایگزین عبارت «مدیران و سرپرستانی که حوزه مسئولیت» شده و عبارات «سرپرست نهضت سواد آموزی» و «رؤسای سازمان‌ها» و «و سرپرستان» حذف می‌گردد. همچنین بعد از عبارت «اتحادیه‌های صنفی» واژه «کشوری» اضافه شده و نیز عبارت «رئیس و اعضای هیأت‌مدیره مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی موضوع ماده (۱) قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد» بعد از عبارت «اتاق اصناف ایران»، الحاق می‌گردد.

پ- در بند (۲) عبارت «اعضای هیأت‌مدیره اتحادیه‌های صنفی غیرکشوری» بعد از عبارت «نظام مهندسی» و عبارت «دادگستری، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه» بعد از عبارت «کانون وکلا» الحاق می‌شود. همچنین عبارت «رئیس و اعضای هیأت‌مدیره اتاق اصناف ایران» به عبارت «هیأت‌رئیس اتاق اصناف شهرستان» و عبارت «شهرداران و معاونین آنان» به عبارت «معاونین شهردار» و عبارت «مدیران کل، سرپرستان ادارات کل» به «مدیران کل» اصلاح می‌شود و واژه‌های «سرپرستان» حذف می‌شود.

ت- در بند (۳) واژه «شهرداران» حذف می‌شود و عبارت «و نواحی» بعد از عبارت «مدیران مناطق» اضافه می‌شود.

ث- بند (۴) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

۴- اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا در طول مدت عضویت در شوراهای اسلامی نمی‌توانند در دهیاری و شهرداری و همچنین مؤسسات و شرکت‌های وابسته و تابعه آن در حوزه انتخابیه خود و دبیرخانه شوراهای روستا، شهر، بخش، شهرستان و استان محدوده حوزه انتخابیه و شورای عالی استان‌ها و مسئولیت‌های مذکور در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده به هر نحو اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، شرکتی، حجمی، طرحی (پروژه‌ای)، مشغول به کار شوند. آن دسته از اعضای شورای شهر که پیش از انتخابات به عنوان عضو شورا از کارکنان شهرداری حوزه انتخابیه خود بوده‌اند، با عنوان پست سازمانی عضو شورای شهر به دبیرخانه شورای اسلامی مربوط مأمور می‌شوند تا به صورت شغل تمام‌وقت عهده‌دار وظایف عضویت در شورای شهر شوند.

ج- سه تبصره به عنوان تبصره‌های (۱)، (۲) و (۳) به شرح زیر به ماده الحاق می‌شود:

تبصره ۱- منظور از عبارات «دولت»، «تابعه» و «وابسته به دولت» در این ماده، همان تعاریف تبصره (۷) ماده (۳۲) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی می‌باشد.
تبصره ۲- در مورد کسانی که طبق قوانین استخدامی یا تعهد خدمت، استعفای آنان منوط به پذیرش آن از سوی مسئولین مربوط باشد، قبول استعفا شرط است. در هنگام ثبت نام ارائه گواهی رسمی مبنی بر قبول استعفا و عدم اشتغال در پست یا مقام یا سمت یا شغل یادشده الزامی است؛ در غیر این صورت ثبت نام داوطلب ممنوع است.

تبصره ۳- سرپرست یا قائم مقام جایگاههای یادشده مشمول حکم این ماده می‌باشند.

ماده ۲۳- ماده (۳۳) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- در بند «د» عبارت «جرم اقدام علیه امنیت داخلی و خارجی» جایگزین عبارت «جرم اقدام بر ضد» می شود.

ب- در بند «ط» عبارت «یا روانگردان» بعد از عبارت «مواد مخدر» اضافه می شود.

ماده ۲۴- متن زیر جایگزین ماده (۳۵) قانون و تبصره های آن می شود:
ماده ۳۵- وزارت کشور زیر نظر هیأت اجرایی مرکزی، مجری انتخابات است. وزیر کشور موظف است به گونه ای برنامه ریزی نماید که بیست روز پیش از ثبت نام داوطلبان، هیأت اجرایی مرکزی را با ترکیب زیر تشکیل دهد:

۱- وزیر کشور (رئیس هیأت)

۲- وزیر اطلاعات

۳- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

۴- دادستان کل کشور

۵- رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

۶- رئیس سازمان ثبت احوال کشور

۷- رئیس ستاد انتخابات کشور

۸- شش نفر از شخصیت های دینی، سیاسی، فرهنگی - اجتماعی، حقوقی، علمی و اقتصادی در سطح ملی به عنوان معتمدان مردمی به گونه ای که حتی الامکان یک نفر از هر یک از حوزه های مذکور در آن حضور داشته باشد.

تبصره ۱- حکم اشخاص مذکور در این ماده توسط وزیر کشور صادر می شود.

تبصره ۲- یکی از اعضای هیأت مرکزی نظارت می تواند در جلسات هیأت اجرایی مرکزی بدون حق رأی حضور داشته باشد.

تبصره ۳- جلسات هیأت اجرایی مرکزی با حضور حداقل یازده نفر رسمیت می یابد و مصوبات آن با رأی حداقل نه نفر از اعضای حاضر معتبر است.

تبصره ۴- اولین جلسه هیأت اجرائی مرکزی با دعوت وزیر کشور تشکیل می‌شود و نایب‌رئیس از بین اعضای هیأت با اکثریت آرا انتخاب می‌شود. مسئولیت دبیری هیأت اجرائی مرکزی با دبیر ستاد انتخابات کشور است که با پیشنهاد وزیر کشور و تأیید هیأت اجرائی مرکزی انتخاب می‌شود.

ماده ۲۵- یک ماده به عنوان ماده (۳۵ مکرر ۱) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۳۵ مکرر ۱- به منظور تعیین معتمدان مردمی هیأت اجرائی مرکزی، وزیر کشور در مجموع سی نفر از شخصیت‌های دینی، سیاسی، فرهنگی- اجتماعی، علمی، اقتصادی و حقوقی کشور را که دارای صلاحیت‌های مندرج در ماده (۳۰) مکرر این قانون باشند، به عنوان معتمد به هیأت مرکزی نظارت معرفی می‌کند. پس از تأیید هیأت مرکزی نظارت، وزیر کشور حداکثر ظرف یک هفته، جلسه‌ای با حضور نماینده هیأت مرکزی نظارت و حداقل دوسوم معتمدان مذکور تشکیل می‌دهد که ضمن آن شش نفر معتمدان هیأت اجرائی مرکزی با رأی مخفی و اکثریت نسبی معتمدان به عنوان عضو اصلی و سه نفر عضو علی‌البدل به ترتیب آرا انتخاب می‌شوند.

تبصره ۱- هیأت مرکزی نظارت موظف است با اخذ نظر مراجع ذی صلاح حداکثر ظرف دو روز، اظهارنظر کتبی خود را نسبت به صلاحیت معتمدان معرفی‌شده، به وزیر کشور ارسال کند. چنانچه هیأت مرکزی نظارت با دلایل مستند، کل یا تعدادی از معتمدان پیشنهادی را تأیید نکرد، وزیر کشور موظف است به تعداد دوبرابر مورد نیاز، افراد دیگری را که واجد شرایط باشند به هیأت مرکزی نظارت پیشنهاد نماید. هیأت مرکزی نظارت حداکثر ظرف ۴۸ ساعت نظر خود را به صورت کتبی اعلام می‌نماید.

تبصره ۲- اگر برای مرتبه دوم معتمدان پیشنهادی، مورد تأیید هیأت مرکزی نظارت قرار نگیرند، در صورتی که حداقل بیست نفر مورد تأیید باشند، اعضای

اصلی و علی البدل را از میان خود انتخاب می کنند، در غیر این صورت وزیر کشور با تأیید هیأت مرکزی نظارت ظرف ۴۸ ساعت، سایر معتمدان را انتخاب می کند.
ماده ۲۶- یک ماده به عنوان ماده (۳۵ مکرر ۲) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۲- وظایف هیأت اجرائی مرکزی، علاوه بر مواردی که در این قانون بر عهده آنها گذاشته شده است، به شرح زیر است:

- ۱- مسئولیت حسن اجرای فرایند اجرائی انتخابات در همه سطوح
 - ۲- هماهنگی با نهادهای مرتبط در برگزاری انتخابات
 - ۳- تصویب برنامه زمان بندی و اجرائی انتخابات با تأیید هیأت مرکزی نظارت
 - ۴- رسیدگی به موضوعات ارجاعی از سوی وزیر کشور
 - ۵- هماهنگی های لازم جهت تأمین امنیت اجرای انتخابات در چهارچوب قوانین
- ماده ۲۷- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۳۵ مکرر ۳) به قانون الحاق و تبصره (۳) ماده (۳۵) فعلی قانون به عنوان تبصره (۳) این ماده ابقا می شود:
- ماده ۳۵ مکرر ۳- به منظور برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر، دو هفته قبل از ثبت نام، هیأت اجرائی شهرستان به ریاست فرماندار و عضویت رئیس اداره ثبت احوال، یک حقوقدان با معرفی رئیس کل دادگستری استان و هشت نفر از معتمدان در محدوده شهرستان تشکیل می شود. حکم اعضای هیأت اجرائی شهرستان توسط فرماندار صادر می شود.

تبصره ۱- برای تعیین هشت نفر معتمدان هیأت اجرائی، فرماندار سی نفر از معتمدان اقشار مختلف مردم از کلیه شهرهای محدوده شهرستان را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت از آنان دعوت به عمل می آورد. فرماندار نمی تواند داوطلب عضویت در شورای شهر یا روستای واقع در محدوده شهرستان را به عنوان معتمد دعوت نماید.

تبصره ۲- هیأت نظارت شهرستان با اخذ نظر مراجع ذیصلاح موظف است حداکثر ظرف ۴۸ ساعت، اظهار نظر کتبی خود نسبت به صلاحیت معتمدان معرفی شده را برای فرماندار ارسال کند. پس از تأیید هیأت نظارت، فرماندار حداکثر ظرف ۴۸ ساعت جلسه‌ای با حضور هیأت نظارت شهرستان و حداقل دوسوم معتمدان مذکور تشکیل می‌دهد که ضمن آن هشت نفر معتمدان هیأت اجرائی با رأی مخفی و اکثریت نسبی به عنوان عضو اصلی و پنج نفر به عنوان عضو علی‌البدل به ترتیب آرا انتخاب می‌شوند.

چنانچه هیأت نظارت با دلایل مستند، کل یا تعدادی از معتمدان پیشنهادی را تأیید نکرد، فرماندار مربوط موظف است ظرف ۲۴ ساعت با اعضای حقوقی هیأت تشکیل جلسه داده و به تعداد دو برابر مورد نیاز، افراد واجد شرایط دیگری را با مشخصات قابل شناسایی جهت تعیین صلاحیت به هیأت نظارت مربوط پیشنهاد دهد. هیأت نظارت حداکثر ظرف ۴۸ ساعت نظر خود را به صورت کتبی اعلام می‌نماید. اگر برای مرتبه دوم، معتمدان پیشنهادی، مورد تأیید هیأت نظارت مربوط قرار نگیرند، در صورتی که حداقل بیست نفر مورد تأیید باشند، اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب می‌کنند، در غیر این صورت استاندار با هماهنگی هیأت نظارت استان ظرف ۲۴ ساعت، سایر معتمدان را انتخاب می‌کند.

تقصیر در فرآیند تشکیل هیأت‌های اجرائی از طرف فرماندار، هیأت‌های نظارت و اعضای حقوقی هیأت اجرائی مستوجب جزای نقدی درجه هفت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی است.

ماده ۲۸- عبارت «بخشدار موظف است نسبت به صلاحیت معتمدان معرفی شده منطبق بر فرآیند مقرر در تبصره (۲) ماده (۳۵) مکرر (۳) این قانون از طریق هیأت نظارت بخش اقدام نماید.» به انتهای تبصره (۱) ماده (۳۶) قانون الحاق و تبصره (۲) آن حذف و عنوان تبصره (۱) به تبصره اصلاح می‌شود.

ماده ۲۹- ماده (۳۷) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۳۷ - حداکثر ظرف ۴۸ ساعت پس از انتخاب معتمدان در صورتی که هر شخصی به نحوه انتخاب آنان اعتراضی داشته باشد می تواند اعتراض خود را کتباً یا از طریق اظهارنامه و یا هر وسیله قابل اثبات دیگری به هیأت نظارت بخش، شهرستان یا مرکزی تحویل نماید. هیأت نظارت مربوط موظف است به صورت دقیق به موضوع رسیدگی کرده و حداکثر ظرف مدت دو روز نظر خود را به طور رسمی و مستدل اعلام کند. در صورتی که نظر آن هیأت مبنی بر ابطال فرآیند انتخاب معتمد یا معتمدان باشد، انتخاب تکرار می شود. فرماندار و بخشدار مکلف به اجرای آن می باشند.

ماده ۳۰- در ماده (۴۲) قانون، عبارت «نه روز» جایگزین عبارت «یک هفته» می شود و یک تبصره به شرح زیر به آن الحاق می شود:

تبصره- محل شعبه ثبت نام و اخذ رای مندرج در آگهی انتخابات غیرقابل تغییر است؛ مگر اینکه دائر نمودن شعبه و یا ادامه کار آن در محل اعلام شده قبل، به علت حوادث غیرمترقبه و یا هر علت موجه دیگری به پیشنهاد هیأت اجرایی و اطلاع هیأت نظارت مقدور نباشد که در این صورت شعبه ثبت نام و اخذ رأی جدید در نزدیک ترین مکان نسبت به شعبه قبلی به نحوی دایر می شود که خللی در مراجعه رأی دهندگان و تشخیص محل شعبه ایجاد نشود.

ماده ۳۱- در ماده (۴۳) قانون اصلاحات زیر انجام می شود:

الف- صدر ماده به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۴۳- هیأت اجرایی برای هر شعبه ثبت نام و اخذ رأی، سه تا پنج نفر و در شعب پرتراکم هفت تا نه نفر و در تهران حداکثر تا یازده نفر از معتمدان محل، انتخاب و به فرماندار یا بخشدار جهت صدور حکم معرفی می نماید.

ب- در تبصره (۲) عبارت «انتخاب می نمایند و مابقی افراد به عنوان منشی می باشند» جایگزین عبارت «و سه نفر منشی انتخاب می نمایند» می شود.

پ- یک تبصره به عنوان تبصره (۳) به این ماده به شرح زیر الحاق می شود:

تبصره ۳- هیأت‌های اجرایی می‌توانند در صورت ضرورت با تأیید هیأت‌های نظارت نسبت به جایگزینی تمام یا عده‌ای از اعضای یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رأی اقدام نمایند.

ماده ۳۲- تبصره (۱) ماده (۴۸) قانون حذف و عنوان تبصره (۲) آن به «تبصره» اصلاح می‌شود.

ماده ۳۳- یک ماده به عنوان ماده (۴۸ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۴۸ مکرر - داوطلبان باید ظرف هفت روز از تاریخ انتشار دستور شروع ثبت نام به وسیله وزارت کشور، به سامانه الکترونیکی واحد که وزارت کشور جهت ثبت نام اعلام کرده است، مراجعه کنند. داوطلبان ضمن تکمیل پرسش‌نامه مخصوص اعلام داوطلبی، گواهی‌نامه‌ها و مدارک مربوط را بارگذاری نموده و شناسه رهگیری اخذ می‌نمایند. وزارت کشور موظف است اطلاعات متقاضیان و نسخه‌ای از مدارک را پس از دریافت به هیأت‌های نظارت مربوط ارسال کند.

تبصره ۱- داوطلبان انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا هنگام ثبت نام باید پرسش‌نامه الکترونیکی اعلام داوطلبی را که حاوی اطلاعات شخصی، خانوادگی و سوابق از جمله علمی، شغلی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی می‌باشد، تکمیل نمایند. مفاد پرسش‌نامه حداکثر یک ماه قبل از شروع ثبت نام، توسط وزارت کشور تهیه و پس از تأیید هیأت مرکزی نظارت، به فرمانداری‌ها و بخشداری‌ها ابلاغ می‌شود.

تبصره ۲- لزوم مراجعه حضوری داوطلبان برای ثبت نام یا تأیید نهائی آن به مراکز ثبت نام با تشخیص وزارت کشور است.

تبصره ۳- عدم مراجعه به مراکز ثبت نام در موارد لزوم مراجعه حضوری موضوع تبصره (۲) این ماده، عدم تکمیل پرسش‌نامه مخصوص اعلام داوطلبی،

عدم بارگذاری مدارک و گواهینامه‌های مربوط و یا عدم اخذ شناسه رهگیری در موعد مقرر جهت تأیید نهائی ثبت نام، به منزله عدم ثبت نام است.

تبصره ۴- وزارت کشور موظف است امکان مراجعه حضوری برای داوطلبان شورای روستا را در بخشداری‌ها و فرمانداری‌ها فراهم نماید.

تبصره ۵- داوطلبانی که در خارج از کشور به سر می‌برند، باید جهت ثبت نام در مهلت قانونی به سفارتخانه یا نمایندگی‌های سیاسی یا کنسولگری‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور مراجعه نمایند. سفارت یا نمایندگی سیاسی یا کنسولگری مذکور مکلف است با فوریت، مدارک ثبت نام داوطلبان مذکور را از طریق وزارت امور خارجه به وزارت کشور ارسال کند تا نسبت به ثبت در سامانه و بررسی صلاحیت وی در هیأت اجرائی حوزه انتخابیه، اقدام قانونی به عمل آید.

ماده ۳۴- ماده (۴۹) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۴۹- وزارت کشور و هیأت‌های نظارت به منظور بررسی سوابق داوطلبان در رابطه با شرایط مندرج در این قانون، روزانه اطلاعات کامل ثبت نام داوطلبان را حسب مورد به مراجع ذیصلاح از جمله وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سازمان ثبت احوال کشور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و قوه قضائیه ارسال می‌کنند. مراجع مزبور مکلفند ظرف مهلت ده روز نسبت به ارسال پاسخ در خصوص هر یک از افراد اعلام شده به صورت مکتوب و مستدل به همراه اسناد و مدارک اقدام نمایند. پاسخ مراجع مزبور باید تنها ناظر به وجود سوابق در خصوص شرایط مذکور در قانون باشد. مراجع مزبور مکلفند در صورتی که هر یک از داوطلبان فاقد هرگونه سابقه‌ای نزد آنان باشد، در پاسخ ارسالی، نسبت به این موضوع تصریح کنند.

تبصره ۱- وزارت کشور می‌تواند در صورت لزوم از داوطلبان انگشت‌نگاری نموده یا اطلاعات زیست‌سنجی (بیومتریک) اخذ نماید.

تبصره ۲- عدم ارائه پاسخ در مهلت مقرر و یا ارسال پاسخ خلاف واقع یا بدون اسناد و مدارک یا ارائه مدارک غیرمرتبط، جرم است و مرتکب به مجازات انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی از شش ماه تا یک سال محکوم می‌شود.

ماده ۳۵- ماده (۵۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵۱-

الف- هیأت اجرائی بخش، نظر خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان انتخابات شورای اسلامی روستا ظرف مدت چهارده روز به هیأت نظارت بخش اعلام می‌کند. هیأت نظارت بخش ظرف مدت بیست روز صلاحیت داوطلبان را بررسی می‌نماید. نظر این هیأت توسط بخشدار به داوطلب و هیأت نظارت شهرستان اعلام می‌شود. نظر هیأت نظارت بخش مبنی بر تأیید صلاحیت داوطلب قطعی است. در صورت رد صلاحیت، داوطلب می‌تواند ظرف مدت چهار روز از تاریخ اعلام نظر مذکور اعتراض خود را به هیأت نظارت شهرستان ارائه کند. هیأت نظارت شهرستان موظف است پرونده را ظرف مدت هفت روز بررسی کند. نظر هیأت نظارت شهرستان در این خصوص قطعی است.

تبصره- در صورتی که پس از تأیید صلاحیت داوطلبان انتخابات شوراهای اسلامی روستا و قبل از شروع تبلیغات انتخاباتی، با اعلام وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، قوه قضائیه یا فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ادله‌ای مبنی بر سوابق سوء امنیتی یا اقتصادی یا اخلاقی داوطلبان به هیأت نظارت شهرستان واصل گردد، این هیأت نسبت به بررسی مجدد صلاحیت داوطلب ظرف یک هفته اقدام می‌کند و در صورتی که صلاحیت داوطلب در هیأت نظارت شهرستان رد شود، داوطلب می‌تواند به هیأت نظارت استان اعتراض نماید. نظر هیأت نظارت استان مبنی بر تأیید یا رد صلاحیت داوطلب نهایی است.

ب- هیأت اجرائی شهرستان، نظر خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان شورای اسلامی شهر ظرف مدت ۱۴ روز به هیأت نظارت

شهرستان اعلام می‌کند. هیأت نظارت شهرستان ظرف مدت بیست روز پس از بررسی صلاحیت داوطلبان نظر خود را توسط فرماندار به داوطلب و هیأت نظارت استان اعلام می‌کند. نظر هیأت نظارت شهرستان مبنی بر تأیید صلاحیت داوطلب، قطعی است. در صورت رد صلاحیت، داوطلب می‌تواند ظرف مدت چهار روز از تاریخ اعلام نظر مذکور اعتراض خود را به هیأت نظارت استان ارائه کند. هیأت نظارت استان موظف است پرونده را ظرف مدت ۷ روز بررسی کند. نظر هیأت نظارت استان در این خصوص قطعی است.

تبصره- در صورتی که پس از تأیید صلاحیت داوطلبان انتخابات شوراهای اسلامی شهر و قبل از شروع تبلیغات انتخاباتی با اعلام وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، قوه قضائیه یا فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ادله‌ای مبنی بر سوابق سوء امنیتی یا اقتصادی یا اخلاقی داوطلبان واصل گردد، هیأت نظارت استان نسبت به بررسی مجدد صلاحیت داوطلب ظرف یک هفته اقدام می‌کند و در صورت رد صلاحیت داوطلب توسط هیأت نظارت استان، داوطلب می‌تواند به هیأت مرکزی نظارت اعتراض خود را ارائه کند. نظر هیأت مرکزی نظارت مبنی بر تأیید یا رد صلاحیت داوطلب، نهایی است.

ماده ۳۶- یک تبصره به ماده (۵۲) قانون به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره- هرگاه داوطلب به صورت کتبی از هیأت نظارت شهرستان تقاضای انتشار دلایل رد صلاحیت خود را به صورت عمومی داشته باشد، هیأت مذکور مجاز است با رعایت موازین شرعی، امنیتی و اخلاقی دلایل رد صلاحیت وی را به صورت مکتوب به هیأت اجرائی اعلام کند تا از طریق رسانه‌ها و پایگاههای اطلاع‌رسانی رسمی محلی منتشر شود.

ماده ۳۷- در ماده (۵۵) قانون عبارت «اعم از اینکه هویت شاکی مشخص باشد یا خیر» بعد از عبارت «شکایات واصله را» اضافه می‌شود.

ماده ۳۸- یک ماده به عنوان ماده (۵۹ مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق

می‌شود:

ماه ۵۹ مکرر- فرمانداران و بخشداران سراسر کشور پس از تایید صحت انتخابات و دستور وزارت کشور مبنی بر امحای آراء، با حضور نماینده هیأت اجرایی و رئیس هیأت نظارت بر انتخابات استان یا شهرستان نسبت به امحای آرای انتخابات شهر یا روستا، به نحو مقتضی اقدام و مراتب را صورتجلسه و به وزارت کشور ارسال می‌کنند.

ماده ۳۹- تبصره (۳) ماده (۶۳) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های

(۴) و (۵) آن حذف می‌شود:

تبصره ۳- هیأت مرکزی نظارت در خصوص تأیید و یا رد صلاحیت نامزدها تنها در چارچوب ماده (۵۱) این قانون اقدام می‌کند.

ماده ۴۰- ماده (۷۰) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۷۰- علاوه بر جرائم مندرج در سایر مواد این قانون، ارتکاب رفتارهای زیر در فضای واقعی یا مجازی جرم محسوب و مرتکب به مجازات درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس و علاوه بر آن به محرومیت از دو دوره داوطلبی در انتخابات شوراهای اسلامی کشور محکوم می‌شود.

الف- هرگونه خرید و فروش مستقیم یا غیرمستقیم رأی یا فعالیت و تبلیغات انتخاباتی مستقیم و غیرمستقیم از طریق توزیع اقلام و لوازمی که برای دریافت‌کننده جنبه انتفاعی داشته باشد، اعطای کمک‌های نقدی و غیرنقدی به اشخاص حقیقی و حقوقی، اماکن عمومی و مذهبی، هیأت‌ها و امور خیریه، اعطای وام، پاداش و یا امتیازات از زمان ثبت‌نام در انتخابات

ب - تقلب، جعل، دستکاری، تخریب، از بین بردن، جابه‌جایی، ربودن یا اخفای آراء، صورتجلسات، اسناد، مدارک، تجهیزات، برنامه‌ها، داده‌های رایانه‌ای و یا نتایج انتخابات

- ج- تهدید یا تطمیع در امر انتخابات از قبیل تهدید افراد جهت رأی دادن به نامزد یا نامزدهای خاص
- د- رأی دادن با مدارک جعلی
- ه- رأی دادن با مدارک دیگری
- و- رأی دادن بیش از یک بار
- ز- اخلال در امر انتخابات به نحوی که روند عادی انتخابات را دچار ایراد نماید، از قبیل تأخیر یا تعجیل در شروع یا اجرای انتخابات، ثبت نام و رأی گیری، تعجیل در بستن شعبه یا عدم اخذ رأی از رأی دهندگان
- ح- کم و زیاد کردن آرا و یا تعرفه ها
- ط- رأی گرفتن با مدارک کسی که حضور ندارد
- ی- توصیه به رأی دهنده در محل اخذ رأی مبنی بر انتخاب یا عدم انتخاب و یا تبلیغ به نفع یا ضرر نامزد یا نامزدهای معین از طرف عوامل اجرایی و نظارت یا افراد متفرقه
- ک- باز کردن و یا شکستن قفل محل نگهداری و لاک و مهر صندوقهای رأی بدون مجوز
- ل- دخالت در امر انتخابات با سند مجعول یا سمت مجعول یا به هر نحو غیرقانونی
- م- ایجاد رعب و وحشت برای رأی دهندگان یا اعضای شعبه ثبت نام و اخذ رأی با سلاح یا بدون سلاح
- ن- ممانعت از اعمال وظایف قانونی مقامات و کسانی که مطابق قوانین و مقررات در فرایند انتخابات و یا شعب اخذ رأی دارای وظایفی هستند
- س - عدم رعایت بی طرفی و جانبداری از نامزد انتخاباتی توسط مجریان و ناظران انتخابات اعم از اعضای هیأت های نظارت و ناظران شعب ثبت نام و اخذ رأی و بازرس ها

ع- تبانی در انتخابات از جمله کناره‌گیری نامزد یا نامزدها با اخذ هرگونه امتیاز یا مواردی که جنبه انتفاعی داشته باشد

ف- توهین به اعضای هیأت‌های نظارت و اجرائی و مجریان و ناظران انتخابات یا تهدید آنان

ص- دستور و یا تحریک کارکنان کلیه دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری برای فعالیت تبلیغاتی به نفع یا ضرر نامزد یا نامزدها، توسط مقامات دستگاههای مزبور (اعم از وقت اداری یا خارج از آن)

ق- انجام یا عدم انجام هرگونه عملی که باعث محروم شدن رأی‌دهندگان از شرکت در انتخابات یا مخدوش شدن رأی مردم از ناحیه اعضای شعبه اخذ رأی یا مجریان و ناظران انتخابات باشد؛ از قبیل خودداری کردن از ثبت نام در دستگاه احراز هویت یا ممهور نمودن برگه تعرفه، خودداری از صدور تعرفه ر- افزایش یا کاهش تعداد شعب، تعرفه‌ها، صندوق‌ها و یا عوامل و اسناد انتخاباتی یا انتقال یا جابه‌جایی صندوق اخذ رأی به غیر از محل آگهی شده بدون رعایت تشریفات قانونی

ش- اعلام و القای انصراف، شکست و یا پیروزی نامزدهای انتخابات یا اعلام نتایج بدون رعایت تشریفات قانونی در فضای عمومی

تبصره ۱- چنانچه وقوع جرائم مندرج در این ماده موجب گردد تا جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و اخذ رأی از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه انتخابات مؤثر باشد، مراتب جهت اخذ تصمیم به هیأت نظارت استان اعلام می‌گردد.

تبصره ۲- مجازات ارتکاب اعمال موضوع بند «م» این ماده به شرح زیر است:
الف- چنانچه مرتکب، بدون اسلحه ایجاد رعب و وحشت نماید، به حداکثر مجازات شلاق درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.
ب- چنانچه ایجاد رعب و وحشت، به تحریک یا بالمباشره همراه با اسلحه باشد و محاربه صدق نکند، به حبس درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات

اسلامی و شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه محکوم می‌شود. در صورتی که محاربه صدق نماید به مجازات محاربه محکوم می‌شود.

ماده ۴۱- یک ماده به عنوان ماده (۷۰ مکرر ۱) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۰ مکرر ۱- بازشماری آرای یک یا چند صندوق به درخواست نامزد یا هیأت‌های اجرایی و با تأیید هیأت نظارت شهرستان در مورد انتخابات روستا و هیأت نظارت استان در مورد انتخابات شهر، امکان‌پذیر است. هیأت‌های نظارت نیز خود رأساً می‌توانند در صورت لزوم با هماهنگی هیأت نظارت استان اقدام به بازشماری آرا نمایند. هیأت‌های اجرایی موظف به همکاری برای بازشماری آرا می‌باشند. بازشماری آرا در صورتی که به درخواست نامزد باشد، با حضور او یا نماینده وی انجام می‌شود. در تمامی موارد، بازشماری آرا باید با حضور حداقل یکی از اعضای هیأت‌های نظارت یا ناظر منتخب هیأت صورت گیرد.

ماده ۴۲- یک ماده به عنوان ماده (۷۰ مکرر ۲) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۰ مکرر ۲- هر شخص حقیقی و حقوقی می‌تواند وقوع تخلف یا جرم در انتخابات را به هیأت‌های نظارت گزارش دهد.

ماده ۴۳- یک ماده به عنوان ماده (۷۰ مکرر ۳) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۰ مکرر ۳- قوه قضائیه به تعداد کافی شعب موجود در هر حوزه قضائی را به منظور رسیدگی فوری و خارج از نوبت به جرائم انتخاباتی اختصاص می‌دهد. تبصره ۱- رسیدگی به جرائم انتخاباتی اعضای هیأت‌های اجرایی بخش و شهرستان، هیأت‌های نظارت بخش و شهرستان و داوطلبان و نامزدها در صلاحیت مراجع حوزه قضائی مرکز استان محل وقوع جرم است.

تبصره ۲- جرائم انتخاباتی اعضای ستاد انتخابات کشور و استان‌ها، هیأت اجرایی مرکزی و هیأت مرکزی نظارت، هیأت‌های نظارت استان و همچنین فرمانداران مراکز استان‌ها در دادگاه‌های کیفری تهران رسیدگی می‌شود.

تبصره ۳- در صورت وقوع تخلفات انتخاباتی، مراتب به صورت مستند به مراجع ذیصلاح رسیدگی به تخلفات اداری - انضباطی سازمان متبوع از جمله هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری اعلام می‌شود و مراجع مذکور موظفند حداکثر یک ماه پس از پایان فرایند انتخابات، به تخلف رسیدگی کنند.

تبصره ۴- به هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری وزارت کشور و هیأت مرکزی نظارت اجازه داده می‌شود که به ترتیب به تخلفات انتخاباتی عوامل اجرایی و نظارت اشخاص غیرکارمند رسیدگی کنند. متخلف، از همکاری به عنوان عامل اجرایی یا عامل نظارت برای یک تا سه دوره از برگزاری هر یک از انتخابات مندرج در اصل ششم قانون اساسی محروم می‌شود.

ماده ۴۴- یک ماده به عنوان ماده (۷۰ مکرر ۴) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۰ مکرر ۴- هیأت‌های اجرایی و نظارت مکلفند علاوه بر دریافت گزارش‌های ارسالی در خصوص تخلف یا جرم، ضمن رسیدگی فوری مراتب را به هیأت‌های نظارت بالاتر ارجاع دهند.

فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران نیز مکلف است، در چهارچوب قوانین، اقدامات لازم را نسبت به پیشگیری از وقوع تخلف یا جرم و برخورد با آن به عمل آورد.

تبصره - وزارت کشور و سایر نهادهای ذیصلاح در چهارچوب قوانین موظفند هرگونه تبلیغات انتخاباتی خارج از مهلت مقرر قانونی و یا جرائم انتخاباتی را بررسی نموده و گزارش آن را به هیأت‌های نظارت و مراجع قضائی ارسال کنند.

ماده ۴۵- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۷۰ مکرر ۵) به قانون الحاق

می شود:

ماده ۷۰ مکرر ۵- به منظور پیشگیری از ارتکاب جرائم و تخلفات انتخاباتی:
الف- شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در چهارچوب وظایف خود
راهیبردها، برنامه‌ها، تدابیر و سایر اقدامات لازم در حوزه پیشگیری از وقوع جرائم
انتخاباتی را حداقل نُه ماه قبل از برگزاری انتخابات اتخاذ می کند.

ب- دبیرخانه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم و معاونت اجتماعی و
پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه مکلفند با استفاده از امکانات موجود
پژوهش‌های لازم برای آسیب شناسی علل وقوع جرائم انتخاباتی و راههای
پیشگیری از آن را انجام داده و نتایج آن را برای اتخاذ تصمیم به شورای عالی
پیشگیری از وقوع جرم ارائه دهند.

ماده ۴۶- ماده (۷۵) قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۷۵- فعالیت تبلیغات انتخاباتی نامزدهای نمایندگی شوراهای اسلامی
شهر و روستا، هشت روز قبل از روز اخذ رأی آغاز می شود و تا بیست و چهار
ساعت قبل از زمان اخذ رأی، مطابق بندهای زیر ادامه دارد. متخلفان از مفاد این
ماده به یکی از مجازات های درجه شش مندرج در ماده (۱۹) قانون مجازات
اسلامی به استثنای حبس و علاوه بر آن به محرومیت از دو دوره داوطلبی در
انتخابات شوراهای اسلامی کشور محکوم می شوند.

الف- موارد زیر به عنوان تخلف تبلیغاتی محسوب می شود:

- ۱- هرگونه تبلیغ علیه دیگر داوطلبان. افراد تنها می توانند شایستگی های
خود یا داوطلب مورد نظرشان را مطرح نمایند
- ۲- هرگونه هتک حرمت و حیثیت و تهدید داوطلبان
- ۳- نوشتن یا اظهار مطالب خلاف واقع
- ۴- دیوارنویسی

- ۵- فعالیت تبلیغاتی نظیر سخنرانی و انتشار تبلیغات علیه یا به نفع نامزد خاص خارج از مهلت قانونی تبلیغات
- ۶- اخلال و برهم زدن اجتماعات و سخنرانی‌های قانونی و تعرض به ستادهای انتخاباتی نامزدها
- ۷- استفاده از کاروان‌های تبلیغاتی
- ۸- دادن هرگونه وعده‌های انتخاباتی خارج از حدود صلاحیت شوراهای اسلامی توسط نامزدها
- ۹- استفاده از آثار تبلیغاتی متضمن موارد مغایر عفت عمومی و یا موازین شرع
- ۱۰- اقدامات مغایر امنیت ملی نظیر ایجاد تفرقه قومی و مذهبی
- ۱۱- استفاده از نمادهای خاص نظیر لباس یا رنگ مشخص جهت تبلیغات نامزدها در شعب اخذ رأی
- ب- هرگونه انتشار نظر یا تصویر مقامات و مدیران و اشخاص موضوع ماده (۷۵ مکرر ۶) این قانون، به نفع یا ضرر نامزدها و جریان‌ها و احزاب و گروههای سیاسی در جریان انتخابات به جز مواردی که قبلاً جنبه عمومی پیدا کرده، ممنوع است. استفاده از اظهارنظر، نام، تصویر یا نماد سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و همچنین احزاب و گروههای سیاسی در تبلیغات انتخاباتی منوط به ارائه موافقت کتبی آنها به هیأت اجرایی مربوط مطابق قانون است.
- ج- هیچکس حق ندارد آگهی تبلیغاتی نامزدهای انتخاباتی را که در محل‌های مجاز الصاق گردیده، در زمان قانونی تبلیغات معدوم یا مخدوش نماید.
- ماده ۴۷- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۱) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۱- در راستای بند (۳) سیاست‌های کلی انتخابات و به منظور ایجاد عدالت انتخاباتی، نهادها و دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، یک ماه قبل از شروع تبلیغات انتخاباتی فهرست و

مشخصات کامل امکاناتی که عرفاً می‌توان از آنها برای تبلیغات عمومی در انتخابات استفاده کرد و برنامه زمان‌بندی پیشنهادی خود را در اختیار هیأت اجرایی شهرستان قرار می‌دهند. این هیأت موظف است حداکثر دو هفته قبل از شروع تبلیغات، فهرست امکانات، تسهیلات و برنامه زمان‌بندی، هزینه استفاده از آنها و نحوه مراجعه نامزدها برای استفاده را مبتنی بر اصل برابری فرصت تبلیغاتی و عدالت انتخاباتی حسب هر حوزه انتخابیه، به اطلاع نامزدها برساند.

تبصره- استفاده از امکانات و اموال دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری برای فعالیت یا تبلیغات انتخاباتی در غیر از موارد مجاز در این قانون توسط کارکنان، داوطلبان، نامزدها و یا هر شخص دیگر، ممنوع و مرتکب به مجازات جرم سوءاستفاده از اموال و امکانات دولتی محکوم می‌شود.
ماده ۴۸- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۲) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۲- هرگونه نماد، آگهی و آثار تبلیغاتی انتخابات شوراها باید قبل از شروع اخذ رأی از محل شعبه ثبت نام و اخذ رأی و محیط پیرامون آن امحا گردد. مسئولیت این امر بر عهده رئیس شعبه است. فرماندهی انتظامی موظف به همکاری با رئیس شعبه می‌باشد.

ماده ۴۹- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۳) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۳- کلیه مطبوعات و رسانه‌های دیداری و شنیداری اعم از مکتوب و الکترونیکی از قبیل شبکه‌های مجازی، حق ندارند که آگهی یا مطالبی علیه نامزدها یا فهرست‌های انتخاباتی درج کنند و یا برخلاف واقع مطلبی بنویسند که دال بر انصراف گروه یا اشخاصی از نامزدهای معین باشد. آن رسانه در صورت مکتوب بودن ملزم است در اولین شماره و در صورت الکترونیکی بودن مکلف به انتشار پاسخ نامزد حداکثر تا یک ساعت پس از دریافت پاسخ می‌باشد.

رسانه‌های مذکور موظف به درج پاسخ به صورت رایگان در همان صفحه، ستون و جایگاه و همان حروف که اصل مطلب منتشر شده است، می‌باشند، مشروط بر اینکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند.

در صورتی که آن رسانه منتشر نشود، مسئول آن باید با هزینه خود پاسخ نامزد را به رسانه مشابه دیگری که قبل از پایان مهلت قانونی تبلیغات منتشر می‌شود، ارسال کند و آن رسانه مکلف به درج آن در اولین انتشار خود می‌باشد. در صورتی که رسانه مزبور اطلاع‌رسانی نکند یا قبل از ساعات ممنوعیت تبلیغاتی منتشر نشود، نامزد می‌تواند پاسخ خود را به رسانه مشابه ارسال و منتشر کند و مدیر رسانه متخلف مکلف به پرداخت کلیه هزینه‌های انتشار است.

ماده ۵۰- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۴) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۴- ستاد تبلیغات انتخابات، مرکزی است که فعالیت‌های انتخاباتی و تبلیغاتی نامزدها و طرفداران آنان در آن ساماندهی و انجام می‌شود و عناوین مشابه نظیر ستاد مردمی، مرکز، مجمع، کانون هواداران و غیره «ستاد تبلیغاتی» محسوب می‌شوند. هر نامزد می‌تواند یک ستاد اصلی و به تعداد مناطق شهرداری یک ستاد فرعی داشته باشد. همچنین هر نامزد می‌تواند یک ستاد بانوان به صورت جداگانه داشته باشد. نامزد موظف است نشانی ستادها و همچنین مسئول ستادهای مربوط خود را به هیأت اجرایی شهرستان و بخش اعلام نماید. همچنین هر نامزد می‌تواند یک ستاد انتخاباتی مجازی به صورت تارنمای اینترنتی داشته باشد و موظف است که نشانی و مشخصات دقیق درگاه و همچنین مسئول آن را به هیأت اجرایی شهرستان و بخش اعلام نماید. نامزد موظف است پیوند (لینک) سایر درگاههای مجازی قانونی مانند پیام‌رسان اجتماعی و برنامه‌ها را در تارنمای مذکور قرار دهد. کلیه تبلیغات و فعالیت‌های انتخاباتی نامزد در فضای مجازی تنها در این تارنما و درگاههای معرفی شده صورت می‌پذیرد. وزارت کشور از طریق هیأت اجرایی مربوط

محتوای ضروری برای اطلاع رسانی عمومی مانند مقررات، دستورالعمل‌ها و اطلاعیه‌ها را در دسترس عموم مردم قرار می‌دهد. نامزد موظف است که الزامات قانونی را به مسئولان ستادها و طرفداران خود اطلاع رسانی کند.

تبصره ۱- در پایان مهلت قانونی تبلیغات، کلیه ستادهای انتخاباتی تعطیل می‌شود و فعالیت ستادهای مجازی و درگاههای نشر و همچنین کلیه تبلیغات نامزدها در درگاههای مختلف تا پایان اعلام رسمی نتیجه انتخابات متوقف می‌شود.

تبصره ۲- نامزدها و مسئولان ستادها موظف به نظارت بر ستادهای حقیقی و مجازی بوده و نسبت به اعمال ارتكابی در ستادها دارای مسئولیت هستند. در صورت ارتكاب جرائم انتخاباتی در ستادها علاوه بر مجازات مرتکب، نامزد نیز برای جرائم انتخاباتی ارتكابی در ستاد حقیقی و مجازی به مجازات درجه هفت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.

ماده ۵۱- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۵) به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۷۵ مکرر ۵- چاپخانه‌ها، مراکز تکثیر و سایر اشخاص منحصرأ در صورت درخواست کتبی نامزد یا مسئول ستاد تبلیغات وی با رعایت ضوابط، مجاز به چاپ و آگهی تبلیغات انتخاباتی می‌باشند. نام و نشانی چاپخانه یا مرکز تکثیر و تاریخ چاپ باید در زیر آگهی درج شود. در صورت عدم درج این موارد، آگهی در حکم آگهی غیرمجاز می‌باشد. تولید، انتشار و بازنشر هرگونه محتوا یا اخبار جعلی یا خلاف واقع و یا تخریب و تهدید توسط هر یک از نامزدها و یا ستادهای ایشان در هر یک از درگاههای نشر داخلی یا خارجی در فضای مجازی، ممنوع بوده و جرم محسوب می‌شود. در صورت نقض این حکم، مرتکب مجرم شناخته شده و به مجازات درجه شش موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود.

تبصره- منظور از تخریب، ارتكاب هرگونه جرم علیه شخصیت اشخاص از جمله توهین، افترا و نشر اکاذیب است.

ماده ۵۲- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۶) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۷۵ مکرر ۶- مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری، ائمه جمعه دائمی و موقت، کارکنان نیروهای مسلح، رئیس و اعضای هیأت های نظارت، هیأت های اجرائی و ستاد انتخابات در کلیه سطوح، فرمانداران، بخشداران، شهرداران و معاونان و مشاوران آنها و بازرسان و سایر دست اندرکاران امور اجرائی و نظارتی انتخابات در طول مدت مسئولیت در فرایند انتخابات موظفند در ساعات و محیط اداری و غیراداری بی طرفی کامل را حفظ نمایند و نمی توانند به نفع یا به ضرر نامزدها و احزاب و گروه های سیاسی در انتخابات و مواضع آنها اقدام یا اعلام نظر کنند. عدم رعایت مفاد این ماده، جرم است و مرتکب به جزای نقدی درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی و به انفصال از خدمات دولتی و عمومی از شش ماه تا یک سال محکوم می شود.

ماده ۵۳- یک ماده به عنوان ماده (۷۵ مکرر ۷) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۷۵ مکرر ۷- الصاق اعلامیه و هرگونه آگهی تبلیغاتی روی علائم راهنمایی، تابلوی بیمارستان ها و تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و سازمان های عمومی و ادارات دولتی و سازمان های وابسته به دولت و خودروه های دولتی و اتوبوس های شرکت واحد اتوبوسرانی و تأسیسات عمومی و دولتی و صندوق های پست، باجه های تلفن، پستهای برق و تلفن، تابلوها و همچنین اماکن بخش خصوصی (مگر با رضایت اشخاص ذی حق) در سراسر کشور ممنوع می باشد و مرتکب به مجازات درجه هفت موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می شود.

تبصره ۱- مأموران انتظامی مکلفند در صورت مشاهده جرم، مرتکبان را دستگیر نموده و به مقامات قضائی تحویل دهند.

تبصره ۲- نصب آثار تبلیغاتی در محل ستادهای تبلیغاتی نامزدها مجاز می‌باشد. تنظیم و تقسیم سایر جایگاههایی که جهت نصب اقلام تبلیغاتی توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها اختصاص می‌یابد، با رعایت مساوات مطابق آیین‌نامه این قانون است که توسط هیأت اجرایی شهرستان اعلام می‌شود و هیأت مزبور مکلف به تضمین اجرای آن است. تخلف از حکم این تبصره مشمول مجازات این ماده می‌باشد.

ماده ۵۴- در تبصره بند «م» ماده (۷۶) قانون، عبارت «دو سوم کل» جایگزین کلمه «اکثریت» می‌شود و عبارت «تبصره ماده (۷۸) این قانون» جایگزین عبارت «آیین‌نامه مربوط» می‌شود و عنوان تبصره فعلی به «تبصره ۱» اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به شرح زیر به ماده الحاق می‌گردد:

تبصره ۲- آیین‌نامه اجرائی شرایط احراز تصدی سمت دهیار برای روستاهای بالای پنج هزار نفر جمعیت توسط وزارت کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۵۵- عبارت «سازمان امور عشایر ایران موظف است اطلاعات مورد نیاز در خصوص عشایر موجود را جهت برگزاری انتخابات در اختیار وزارت کشور قرار دهد.» به انتهای ماده (۷۷) قانون اضافه می‌شود.

ماده ۵۶- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۷۸) قانون الحاق می‌شود:

تبصره- شورای روستا بر اعمال دهیار نظارت داشته و هر یک از اعضا می‌تواند از طریق رئیس شورا به دهیار تذکر کتبی دهد. رئیس شورا متن تذکر را به دهیار ابلاغ می‌نماید. دهیار مکلف است پاسخ را حداکثر ظرف دو هفته به شورای روستا منعکس نماید.

چنانچه عضو مذکور یا هر یک از اعضای شورا کماکان موضوع مورد تذکر را مرتفع ندانند، می‌توانند موضوع را به صورت سؤال مطرح نمایند که در این صورت رئیس شورا سؤال را به صورت کتبی به دهیار ابلاغ می‌نماید و حداکثر

تا ده روز پس از ابلاغ، دهیار موظف به حضور در جلسه عادی یا فوق العاده شورا و پاسخ به سؤال می باشد. چنانچه دهیار از حضور استنکاف ورزیده و یا پاسخ، توسط اعضای شورا قانع کننده تشخیص داده نشود، طی جلسه دیگری موضوع مورد بررسی قرار می گیرد و شورا می تواند مطابق تبصره بند «م» ماده (۷۶) این قانون، دهیار را عزل و فرد جدیدی را انتخاب نماید.

ماده ۵۷- تبصره (۴) بند (۱) ماده (۸۰) قانون با اضافه شدن سه جزء به شرح زیر به عنوان ماده (۸۳ مکرر) به قانون الحاق و تبصره مذکور حذف می شود:

هـ- غیبت غیرموجه بیش از یک ماه متوالی یا دو ماه متناوب به تشخیص شورای شهر

و- بیماری بیش از دو ماه با ارائه اسناد پزشکی به تصویب شورای شهر

ز- محکومیت قطعی به مجازات درجه شش و بالاتر موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی یا انفصال دائم و موقت از خدمات دولتی و عمومی از سوی مرجع ذیصلاح

ماده ۵۸- متن زیر به انتهای ماده (۸۲) قانون اضافه می شود:

وزارت کشور موظف است ظرف شش ماه از زمان لازم الاجرا شدن این قانون نسبت به روزآمد کردن مفاد آیین نامه مربوط به شرایط احراز تصدی سمت شهردار جهت تصویب در هیأت وزیران اقدام نماید. تعیین هرگونه شرایط و شاخص احراز تصدی سمت شهردار از جمله شرایط و شاخص های علمی، تحصیلی، سوابق مدیریتی و صلاحیت های فردی در چهارچوبی غیر از آیین نامه مصوب هیأت وزیران نظیر دستورالعمل، بخشنامه، ابلاغیه و مانند آن ممنوع است.

ماده ۵۹- ماده (۸۳) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۸۳- فرایند تذکر، سؤال و استیضاح شهردار به شرح زیر است:

الف- هر یک از اعضای شوراهای شهر حق دارند در خصوص عملکرد شهردار یا شهرداری به شهردار تذکر دهند. هیأت رئیسه شورا موظف است

خلاصه تذکر را در جلسه علنی شورا قرائت نموده و متن کامل و مکتوب آن را برای شهردار ارسال نماید.

ب- هر یک و یا تعدادی از اعضای شورای شهر می‌توانند راجع به مسائل شهر و شهرداری از شهردار سؤال کنند. سؤال باید کتبی و صریح بوده و در برگه مخصوص که هیأت‌رئیس تهیه می‌نماید، درج و تسلیم هیأت‌رئیس شود. هیأت‌رئیس بلافاصله سؤال را به کمیسیون تخصصی ذی‌ربط ارسال می‌نماید و کمیسیون ظرف مدت حداکثر پانزده روز پس از وصول سؤال جلسه‌ای با حضور شهردار یا معاونین وی تشکیل و با استماع اظهارات سؤال‌کننده و توضیحات و پاسخ شهردار یا معاونان وی به موضوع رسیدگی و در صورتی که فرد یا افراد سؤال‌کننده قانع نشده باشند، نظر خویش را جهت رسیدگی به سؤال در جلسه علنی به هیأت‌رئیس ارسال می‌کند. رئیس شورا موظف است در اولین جلسه رسمی علنی، رسیدگی به سؤال را با دعوت از شهردار بررسی کند، مگر اینکه رسیدگی در اولین جلسه رسمی علنی به دلایل موجهی که به تأیید شورا می‌رسد ممکن نباشد. شهردار در جلسه مذکور حضور یافته و به سؤال شخصاً پاسخ می‌دهد و اگر سؤال‌کننده یا سؤال‌کنندگان از پاسخ قانع نشوند، موضوع به رأی گذاشته می‌شود و در صورتی که اکثریت حاضران از پاسخ شهردار قانع نشوند، به منزله وارد بودن سؤال و ابلاغ کارت زرد می‌باشد.

ج- درخواست استیضاح شهردار باید با ذکر دلایل و به صورت صریح طرح و به امضاء حداقل یک سوم از اعضای شورای شهر برسد. در این صورت درخواست استیضاح شهردار توسط هیأت‌رئیس شورا در اولین جلسه علنی شورا اعلام وصول شده و در صورت باقی ماندن حد نصاب تعداد امضا، پس از ده روز کاری شهردار موظف است برای بررسی آن در اولین جلسه رسمی علنی ممکن که توسط هیأت‌رئیس تعیین می‌گردد، حاضر شود. رسیدگی به استیضاح با توضیحات فرد یا افراد متقاضی استیضاح به مدت حداکثر بیست دقیقه شروع و سپس دو نفر موافق و دو نفر مخالف می‌توانند جمعاً به مدت چهل دقیقه، دلایل موافقت یا مخالفت خویش

را هر گروه بیست دقیقه بیان می‌کنند، سپس شهردار به مدت یک ساعت از خویش دفاع می‌کند و در نهایت موضوع استیضاح به رأی گذاشته می‌شود. در صورتی که دو سوم اعضا به استیضاح شهردار رأی موافق دهند، شهردار از کار برکنار شده و شورا در همان جلسه پس از استیضاح باید یکی از معاونین یا ذی‌حساب شهرداری و در صورت عدم وجود، مسئول مالی شهرداری را به عنوان سرپرست تا انتخاب شهردار بعدی برای حداکثر سه ماه تعیین نماید.

ماده ۶۰- ماده (۸۴) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۸۴- شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و دبیرخانه کمیسیون‌هایی مانند ماده (۹۹)، ماده (۱۰۰) و ماده (۷۷) قانون شهرداری و کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی موظفند آرا و مجوزهای تغییر کاربری، پروانه ساخت و پایان کار ساختمان را که به نام مدیران شهرداری، دهیار و اعضای شورای اسلامی شهر و روستا و بستگان نسبی و سببی درجه یک آنان و همچنین کارکنان شهرداری صادر می‌شود با رعایت قوانین و مقررات به صورت فصلی به صورت عمومی در رسانه‌ها یا پایگاه اطلاع رسانی استانداری، شهرداری و دهیاری منتشر کنند.

تبصره- دریافت هرگونه هدایای شخصی توسط شهرداران، دهیاران و اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا ممنوع است. شهرداری‌ها و دهیاریهای سراسر کشور موظفند هرگونه دریافت و پرداخت نقدی و غیرنقدی به شهردار، دهیار و اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا را به صورت ماهانه در پایگاه اطلاع رسانی خود یا دیگر رسانه‌ها منتشر کنند.

ماده ۶۱- بندهای زیر بعد از بند (۱۰) به ماده (۸۸) قانون الحاق می‌گردد:

۱۱- نظارت بر روند هزینه کرد درآمدهای ناشی از قانون مالیات بر ارزش افزوده و قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها که از طریق سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها توزیع می‌گردد و

ارائه هر ۶ ماه یکبار گزارش نظارتی مربوط به این بند به کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی.

۱۲- نظارت بر عملکرد شوراهای اسلامی استان.

۱۳- نظارت بر حسن اجرای تصمیمات شورای عالی استانها.

۱۴- تعیین نماینده حین بررسی لوایح مرتبط با برنامه و بودجه و امور مرتبط با رسالت شوراها جهت حضور و انتقال نظرات شوراهای اسلامی در کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی.

ماده ۶۲- ماده (۸۹) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

الف- در صدر ماده عبارت «جلوگیری از انحراف شوراها از وظایف قانونی خود و نظارت بر عملکرد آنها از حیث وظایف مقرر و رسیدگی به شکایات نسبت به تخلفات اعضای شوراها، هیأت‌هایی به نام هیأت نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین عبارت «رسیدگی به شکایات مبنی بر انحراف شوراها از وظایف قانونی، هیأت‌هایی به نام هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات» می شود.

ب- در این ماده و سایر مواد قانون، عبارت «هیأت مرکزی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین عبارت «هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات» و عبارت «هیأت استانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین عبارت «هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان» و همچنین عبارت «هیأت شهرستانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین عبارت «هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان» می شود.

پ- در بند (۱) عبارت «دو نفر» جایگزین عبارت «سه نفر» و همچنین عبارت «سه نفر از نمایندگان» جایگزین عبارت «دو نفر از نمایندگان» می شود.

ت- در بند (۲) عبارت «سه نفر از نمایندگان استان» جایگزین عبارت «دو نفر از نمایندگان استان» می شود.

ث- تبصره (۱) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره ۱- دبیرخانه هیأت مرکزی، استانی و شهرستانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراهای به ترتیب در وزارت کشور، استانداری و فرمانداری مستقر می‌شود. معاون ذی‌ربط وزارت کشور دبیر هیأت مرکزی می‌باشد و دبیر هیأت استانی و شهرستانی به ترتیب توسط استاندار و فرماندار تعیین می‌شود. دبیر هیأت موظف است علاوه بر اجرای وظایف مربوط به هیأت با تقاضای هر یک از اعضای هیأت مبنی بر رسیدگی به تخلفات اعضای شوراهای موضوع را ظرف مدت حداکثر سی روز در دستور کار این هیأت قرار دهد. آیین‌نامه نحوه نظارت هیأت‌های مذکور در این ماده حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، با همکاری کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهای مجلس شورای اسلامی، وزارت کشور و شورای عالی استان‌ها تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ج- تبصره (۲) ماده به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- وزارت کشور، استانداران و فرمانداران، سازمان بازرسی کل کشور و دستگاههای نظارتی بر اساس مسؤولیت نظارتی خود موظفند موارد تخلف اعضای شوراهای را مستند به قانون به هیأت‌های مذکور در این ماده جهت رسیدگی ارجاع نمایند. این اقدام مانع رسیدگی مراجع صالح قضائی به جرائم اعضای شوراهای نیست.

چ- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۳) و (۴) به شرح زیر به ماده الحاق می‌گردد:

تبصره ۳- هیأت‌های حل اختلاف می‌توانند برای انجام وظایف نظارتی با شوراهای و دیگر دستگاههای اجرائی، نظارتی، قضائی، امنیتی و انتظامی مکاتبه نمایند و دستگاههای مذکور مکلفند اطلاعات، اسناد و مدارک درخواستی را حداکثر ظرف یک ماه در اختیار آنها قرار دهند. استنکاف از اجرای این حکم موجب مجازات شش ماه تا دو سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی می‌شود.

تبصره ۴- هیأت‌های حل اختلاف علاوه بر وظایف مقرر در این قانون، جرائم ارتكابی از سوی شوراهای یا اعضای آنها را باید به مراجع قضائی به همراه مستندات گزارش کنند.

ماده ۶۳- ماده (۹۰) قانون به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

الف- در صدر ماده، عبارت «سی روز» جایگزین «بیست روز» می‌شود و نیز عبارت «در صورتی که در مهلت مقرر نسبت به مصوبه تعیین تکلیف نشود، مصوبه لازم‌الاجرا می‌باشد.» به انتهای ماده اضافه می‌شود.

ب- در تبصره (۱) این ماده، عبارت «ظرف یک هفته» به «ظرف مدت ده روز» اصلاح می‌شود.

پ- در تبصره (۳) این ماده، عبارت «ظرف مدت ده روز» جایگزین کلمه «بلافاصله» می‌شود.

ت- در صدر تبصره (۴) این ماده، عبارت «هیأت تطبیق مصوبات استان با عضویت و ریاست استاندار یا نماینده وی و عضویت یک قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه و یکی از اعضای شورای عالی استان‌ها به انتخاب این شورا جهت تطبیق مصوبات شورای استان تشکیل می‌شود» الحاق می‌گردد و در ذیل ماده بعد از عبارت «تشکیل هیئت‌های تطبیق مصوبات در» عبارت «استانداری‌ها» الحاق می‌گردد.

ماده ۶۴- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۵) و (۶) به شرح زیر به ماده (۹۲) قانون الحاق می‌شود:

تبصره ۵- مراجع رسیدگی مذکور در این ماده موظفند یک نسخه از آرای خود را به دبیرخانه دائمی هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات موضوع تبصره (۱) ماده (۶۳) این قانون ارسال کنند.

تبصره ۶- چنانچه بعد از برگزاری انتخابات و تأیید صحت انتخابات از سوی هیأت مرکزی نظارت و تا قبل از تشکیل اولین جلسه شورا، به هر نحوی مشخص شود که عضو انتخاب‌شده از ابتدا فاقد شرایط مندرج در مواد (۳۰)، (۳۲) و (۳۳) این قانون بوده است، هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات موظف است ضمن اخذ نظر دبیرخانه دائمی هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات

مربوط، به پرونده ظرف مدت یک ماه رسیدگی و نظر خود را اعلام نماید. در صورت حذف منتخب مورد بررسی، منتخب علی‌البدل جایگزین می‌شود.

ماده ۶۵- ماده (۹۳) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

الف- در بند (۱) عبارت «یکی از اعضای هیأت شهرستانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین واژه «فرماندار» می‌شود. همچنین عبارت «یکی از اعضای هیأت استانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین واژه «استاندار» می‌شود.

ب- در بند (۲) عبارت «یکی از اعضای هیأت استانی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین عبارت «استاندار» و عبارت «یکی از اعضای هیأت مرکزی نظارت بر عملکرد و حل اختلاف شوراها» جایگزین عبارت «وزیر کشور» می‌شود.

پ- بند (۳) حذف می‌شود.

ت- یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به ماده الحاق و عنوان تبصره فعلی به تبصره (۱) اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- اشخاص موضوع این ماده در صورت اطلاع از تغییر محل سکونت اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا مقرر در تبصره (۲) ماده (۳۰) این قانون موظفند موضوع را در هیأت حل اختلاف مربوط مطرح نمایند. در صورت استنکاف به محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شوند.

ماده ۶۶- معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی موظف است پس از تصویب نهایی و قبل از ابلاغ قانون با اعمال اصلاحات مربوط به شماره مواد و حذف شماره‌های مکرر، آن را تنظیم نماید.

ماده ۶۷- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، مواد قانونی زیر نسخ می‌شود:

الف- تبصره (۴) ماده (۱۵) و مواد (۳۳) و (۴۶) الی (۴۹) و تبصره آن و تبصره ماده (۵۲) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ب- مواد (۳۱)، (۳۶) و (۳۹) لایحه قانونی انتخابات شوراهای شهر و
طریقه اداره آن مصوب ۱۳۵۸/۷/۱

پ- ماده (۲) و تبصره‌های آن و مواد (۱۱) و (۲۳) قانون تشکیلات شوراهای
اسلامی کشوری مصوب ۱۳۶۱/۹/۱

ت- مواد (۴۱)، (۴۵) و (۵۵) قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی
کشوری و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹ و تبصره‌های آنها

ث- تبصره ماده (۳)، تبصره‌های (۱) تا (۴) ماده (۵۳) و ماده (۱۰۰) قانون
تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران
مصوب ۱۳۷۵/۳/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن

طرح فوق مشتمل بر شصت و هفت ماده که گزارش آن توسط کمیسیون امور داخلی
کشور و شوراها به صحن مجلس تقدیم شده بود، در جلسه روز دوشنبه مورخ هشتم بهمن ماه
یکهزار و چهارصد و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف